

AIHM'ye bireysel başvuru ¹ süreciyle ilgili elektronik kaynaklar

[Burada belirtilen form, belgeler, mevzuat ve bağlantı adreslerinin geçerliliği 24.1.2017 tarihinde kontrol edilmiştir; bu tarihten sonra olabilecek değişiklikler, AIHM'nin İngilizce / Fransızca kaynaklarından izlenmeli ve bilgiler güncellenmelidir]

I. Başvuru formu ve doldurulmasıyla ilgili elektronik kaynaklar:

1) Başvuru formunu doldurmadan önce gözden geçirilmesinde yarar bulunan Türkçe bilgilere erişim;

(a) Türkçe bilgileri genel olarak içeren web sayfasına erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe

(b) “Başvuru formunun doldurulmasına ilişkin açıklamalar”a erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”) > Notes for filing in the application form (Turkish) - Başvuru formunun doldurulmasına ilişkin açıklamalar

(c) AIHM İçtüzüğü (*Rules of Court*) md. 47;

Madde metnine erişim için bkz., aşağıda, III. 2) AIHM İçtüzüğü.

(d) AIHM İçtüzüğü md. 47'nin, İçtüzükten ayrı -güncel- metnine erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”) > Rule 47 of the Rules of Court (Turkish) – Mahkeme İçtüzüğü - Madde 47

¹ Devlet başvurusu AIHS md. 33'te düzenlenmiş olup, bireysel başvuru sürecinden farklıdır. Devlet başvurularının (*Inter-State applications*) listesi için bkz.; http://www.echr.coe.int/Documents/InterStates_applications_ENG.pdf

2) Türkçe başvuru formuna erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”) > Application form (Turkish) - Başvuru formu

Bağlantı adresi (link);

http://www.echr.coe.int/Documents/Application_Form_TUR.pdf

3) Başvuru formunu doldurmadan önce gözden geçirilmesinde yarar bulunan İngilizce bilgileri genel olarak içeren web sayfasına erişim;

European Court of Human Rights > Applicants

4) İngilizce başvuru formuna erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > How to lodge an application > How to lodge an application (“Forms”) > How to download the application form (“Application form”)

Bağlantı adresi (link);

http://www.echr.coe.int/Documents/Application_Form_ENG.pdf

5) Grup halinde yapılan başvurular ile çoklu başvuruların formlarının doldurulması için gerekli bilgiler ve sayısı beşten fazla olan başvuru için AIHM’ye başvuru formuyla birlikte sunulması gereken tablo:

(a) Grup halinde yapılan başvurular ile çoklu başvuruların formlarının doldurulması için gerekli bilgiler;

Bkz., “Başvurunun yapılması” (*Institution of proceedings*) başlıklı Uygulama Yönergesi’nin 14-16. Maddeleri (Bkz., aşağıda, III. 3) (b) Başvurunun yapılması)

(b) “Grup başvurular ve sayısı birden fazla olan başvurular” başlıklı bilgi notuna erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”)

> Addendum for multiple applicants (Turkish) - Grup başvurular ve sayısı birden fazla olan başvurucular

(c) Sayısı beşten fazla olan başvurucular için AİHM'ye başvuru formuyla birlikte sunulması gereken tabloya erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”)
> Addendum for multiple applicants - Table (Turkish)

6) Geçici tedbir ² (Interim measure) talebi:

(a) AİHM İçtüzüğü'nün 39. Maddesi;

Madde metnine erişim için bkz., aşağıda, III. 2) AİHM İçtüzüğü.

(b) “Geçici tedbir talepleri” başlıklı Uygulama Yönergesi'ne erişim;

Metin için bkz., aşağıda; III. 3) (a) Geçici tedbir talepleri.

(c) “İhtiyati tedbirler” başlıklı pratik bilgiler notuna erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”)
> Interim measures (Turkish) - İhtiyati tedbirler

(d) AİHM Yazı İşleri Müdürlüğü'nün (Registry) tatil günlerini gösteren takvimine erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”)
> Interim measures (Turkish) - İhtiyati tedbirler (“İhtiyati tedbirler” başlıklı pratik bilgiler notunda “**tatil günleri listesi**” linki) > Contact information (“**Public and other holidays**”)

7) Avukatın, başvuru yapıldıktan sonra sürece katılması için AİHM'ye sunulması gereken Yetki Belgesi (Authority form):

Yetki Belgesi'ne erişim;

² “Geçici tedbir” ve “İhtiyati tedbir” aynı anlamda kullanılmaktadır.

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”) > Authority form (Turkish) - Yetki Belgesi

II. Başvuru formunun içeriği ile ilgili elektronik kaynaklar:

1) Başvurunun kabul edilebilirliği (*admissibility*) ile ilgili bilgiler:

(a) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) 35. maddesi;

Madde metni için bkz., aşağıda, II. 2) (a) i. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS).

(b) “Kabul edilebilirlik kriterlerini uygulama rehberi”ne erişim ³;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”) > Practical guide on admissibility criteria (Turkish) - Kabul edilebilirlik kriterlerini uygulama rehberi

(c) “Bir başvurunun kabul edilebilirlik şartları” başlıklı nota erişim ⁴;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”) > The admissibility of an application (Turkish) > Bir başvurunun kabul edilebilirlik şartları

2) Başvuru formunda dayanılacak hak ve özgürlüklerin kaynakları:

(a) Türkiye aleyhinde yapılacak başvurularda dayanılacak hak ve özgürlüklerin kaynakları:

i. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS):

³ Bu rehber 2014 tarihli. AİHM İçtüzüğü ve onun ekindeki Uygulama Yönergelerinde, 2015 ve 2016 yıllarında, başvuru formunun doldurulması ile ilgili önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu nedenle, bu rehber incelenirken, **AİHM İçtüzüğü’nün 47. Maddesi** ile AİHM İçtüzüğü ekindeki “**Başvurunun yapılması**” başlıklı **Uygulama Yönergelerinin** güncel metinleri göz önünde bulundurulmalıdır. Bu metinlere erişim, aşağıda, III. 2) ve 3) (b) no.lu paragraflarda gösterilmiştir

⁴ Bu not 2015 tarihli. Bu nedenle, dip-not 3’de belirtilenler bu not için de geçerlidir.

AİHS'nin Türkçe metnine erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”) > European Convention on Human Rights (Turkish) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ⁵ (← metin, kitapçık halindedir)

Bireysel başvuru hakkının tanındığı 28/01/1987 tarihine erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“İmzalar ve onaylar”) > Simplified Chart of signatures and ratifications (“005”) ⁶ > Details of Treaty No. 005 (“Declarations made pursuant to former Articles 25 and 46”) > “**4 November 1950 – 31 October 1998**” başlığı altındaki tablo (← “**Declarations pursuant to former Article 25**” başlığı altında “**First**” başlıklı sütunda yer alan tarihler) ⁷

Çekincelere (reservations) erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Çekinceler ve deklarasyonlar”) > Reservations and declarations for Treaty No. 005 – Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms) (← Türkiye'nin çekincesi yoktur)

⁵ Bu kitapçık, Türkiye'nin taraf olduğu 1, 6, 7 ve 13 no.lu Ek Protokolleri ve taraf olmadığı 4 ve 12 no.lu Ek Protokolleri kapsamaktadır.

⁶ “**Simplified Chart of signatures and ratification**” başlığı altındaki bu tablonun ilk satırındaki sayılar ilgili Sözleşmenin veya Ek Protokol'ün veya Protokol'ün Avrupa Konseyi bünyesinde yapılış sırasını gösterir ve 2003 yılına kadar yapılanlar ETS (*European Treaty Series*); 2004 yılından sonra yapılanlar ise, CETS (*Council of Europe Treaty Series*) sıra sayısını alırlar. Örneğin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) sıra sayısı ETS 005'tir. Nitekim, imleç (*cursor*) “**Simplified Chart of signatures and ratification**” başlığı altındaki tablonun ilk satırındaki 005 sayısı üzerinde tutulduğu zaman, “**Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms**” (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi – AİHS) başlığı belirir.

⁷ “**First**” sütununda, Türkiye'nin bireysel başvuru hakkını tanıdığı tarih 28/01/1987 olarak gösterilmektedir.

Beyanlara (*declarations*) (deklarasyonlara / bildirimlere) erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Çekinceler ve deklarasyonlar”) > Reservations and declarations for Treaty No. 005 – Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (← Türkiye’nin, AİHS’nin 15. maddesi çerçevesinde, OHAL nedeniyle yaptığı “**derogasyon**”⁸ beyanı dışında beyanı bulunmamaktadır⁹)

ii. 1 no.lu Ek Protokol (kısaca, “Ek Protokol” de denilmektedir):

Metne erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”) > European Convention on Human Rights (Turkish) - Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (← bu kitapçıkta “İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşmeye Ek Protokol”, s. 29)

Çekincelere erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“İmzalar ve onaylar”) > Simplified Chart of signatures and ratifications (“009”) > Details of Treaty No. 009 (“Reservations and declarations”) > Reservations and declarations for Treaty No. 009 – Protocol to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (← Türkiye’nin “**Tevhid-i Tedrisat Kanunu**” ile bağlantılı çekincesi, Türk bayrağının altında gösterilmiştir)

Beyanlara erişim;

⁸ “**Derogasyon**” (*derogation*) sözcüğü AİHS’nin resmi çevirisinde “olağanüstü hallerde yükümlülükleri askıya alma” (AİHS md. 15) olarak çevrilmiştir. Bazı hukukçular, bu sözcüğün, “yükümlülüklerin azaltılması” olarak çevrilmesini daha doğru bulmaktadırlar.

⁹ Türkiye’nin 21.7.2016 tarihli “**derogasyon**” beyanı ve gerekli açıklamalar, bayrağımızın altında yer almaktadır.

Türkiye'nin 1 no.lu Ek Protokol'le ilgili beyanı yoktur ¹⁰.

iii. 6 no.lu Ek Protokol:

Metne erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar ("Türkçe bütün dökümanlar") > European Convention on Human Rights (Turkish) - Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (← bu kitapçıkta "İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşmeye Ek, ölüm cezasının kaldırılmasına dair Protokol no. 6", s. 36)

Çekincelere erişim;

Türkiye'nin 6 no.lu Ek Protokol'le ilgili çekincesi yoktur.

Beyanlara erişim;

Türkiye'nin 6 no.lu Ek Protokol'le ilgili beyanı yoktur.

iv. 7 no.lu Ek Protokol (Türkiye açısından 1.8.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir):

Metne erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar ("Türkçe bütün dökümanlar") > European Convention on Human Rights (Turkish) - Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (← bu kitapçıkta "İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşmeye [Ek], Protokol no. 7", s. 39)

Çekincelere erişim;

¹⁰ Ek Protokoller, AİHS ile kaynaşmış ve AİHS'nin ayrılmaz parçası haline gelmiş metinlerdir. Bu nedenle, Türkiye açısından AİHS, 1, 6, 7 ve 13 no.lu Ek Protokollerle birlikte bir bütündür ve hepsi birlikte okunur. Dolayısıyla, yukarıda 9 no.lu dip-notta belirtilen **derogasyon** beyanı AİHS ve onunla bir bütün oluşturan Ek Protokolleri kapsar.

Türkiye'nin 7 no.lu Ek Protokol'le ilgili çekincesi yoktur.

Beyanlara erişim;

Türkiye'nin 7 no.lu Ek Protokol'le ilgili beyanı yoktur.

v. 13 no.lu Ek Protokol:

Metne erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar ("Türkçe bütün dökümanlar") > European Convention on Human Rights (Turkish) - Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (← bu kitapçıkta "İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşmeye Ek, ölüm cezasının her durumda kaldırılmasına dair Protokol no. 13", s. 49)

Çekincelere erişim;

Türkiye'nin 13 no.lu Ek Protokol'le ilgili çekincesi yoktur.

Beyanlara erişim;

Türkiye'nin 13 no.lu Ek Protokol'le ilgili beyanı yoktur.

(b) Avrupa Konseyi'ne üye diğer devletler (Türkiye hariç, 46 devlet) aleyhinde yapılacak başvurularda dayanılacak hak ve özgürlüklerin kaynakları:

i. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS):

AİHS'nin Türkçe metnine erişim;

Bkz., yukarıda II. 2) (a) i. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)

Bireysel başvuru hakkının tanındığı tarihe erişim;

- **4 Kasım 1950¹¹ – 31 Ekim 1998¹² döneminde Avrupa Konseyi’ne üye 40 devletin bireysel başvuru hakkını tanıdığı tarihlere erişim;**

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“İmzalar ve onaylar”) > Simplified Chart of signatures and ratifications (“005”) ¹³ > Details of Treaty No. 005 (“Declarations made pursuant to former Articles 25 and 46”) > “4 November 1950 – 31 October 1998” başlığı altındaki tablo (← “Declarations pursuant to former Article 25” başlığı altında “First” başlıklı sütunda yer alan tarihler).

- **31 Ekim 1998’den sonra Avrupa Konseyi’ne üye olan 7 devletin ¹⁴ bireysel başvuru hakkını tanıdığı tarihlere erişim;**

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“İmzalar ve onaylar”) > Simplified Chart of signatures and ratifications (“005”) > Details of Treaty No. 005 (“Signatures and ratifications”) > Chart of signatures and ratifications of Treaty 005 (← “Ratifications” başlıklı sütunda yer alan tarihler)

Çekincelere (*reservations*) erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Çekinceler ve deklarasyonlar”) > Reservations and declarations for Treaty No. 005 – Convention for the Protection of Human Rights and

¹¹ AİHS’nin yapıldığı tarih.

¹² Bireysel başvuru hakkını, Avrupa Konseyi’ne üye devletler açısından seçimlik hak olmaktan çıkaran 11 no.lu Ek Protokol’ün yürürlüğe girmesinden bir gün önceki tarih.

¹³ Bkz., dip-not 6.

¹⁴ Belirtilen 7 devlet: Azerbaycan, Bosna-Hersek, Ermenistan, Gürcistan, Karadağ, Monako ve Sırbistan’dır. Bu 7 devletin bireysel başvuru hakkını tanıdığı tarihler, AİHS’ye taraf oldukları tarihlere dir.

Fundamental Freedoms (← ilgili devletin -varsa- çekinceleri, bayrağının altında gösterilir)

Beyanlara (*declarations*) (deklarasyonlara / bildirimlere) erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Çekinceler ve deklarasyonlar”) > Reservations and declarations for Treaty No. 005 – Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms) (← ilgili devletin -varsa- beyanları [“**derogasyon**” beyanları dahil], bayrağının altında gösterilir)

ii. **1, 4, 6, 7, 12 ve 13 no.lu Ek Protokoller:**

Metinlere erişim;

Bkz., yukarıda, II. 2) (a) i. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ve dip-not 5.

Çekincelere erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“İmzalar ve onaylar”) > Simplified Chart of signatures and ratifications (← hangi Ek Protokol için çekince araştırılacaksa, o Ek Protokol’ün ilk satırdaki ETS / CETS sayıları ¹⁵ tıklanır) > Details of Treaty No. ... [ETS / CETS sayısı] (“Reservations and declarations”) (← ilgili devletin -varsa- çekinceleri, bayrağının altında gösterilir)

Beyanlara erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“İmzalar ve onaylar”) > Simplified Chart of signatures and ratifications (← hangi Ek Protokol için beyan araştırılacaksa, o Ek Protokol’ün

¹⁵ Bkz. dip-not 6.

ilk satırdaki ETS / CETS sayıları ¹⁶ tıklanır) > Details of Treaty No. ... [ETS / CETS sayısı] (“Reservations and declarations”) (← ilgili devletin -varsa- beyanları, bayrağının altında gösterilir)

III. Başvurunun AİHM önünde incelenmesi ve karara bağlanmasıyla ilgili elektronik kaynaklar:

1) AİHS:

İlgili maddeler:

md. 26 [Tek Yargıçlı Oluşum; Üç Yargıçlı Komite; Daire ve Büyük Daire], **md. 27** [Tek Yargıcın yetkisi], **md. 28** [üç yargıçlı Komitenin yetkisi], **md. 29** [Dairenin yetkisi], **md. 30** [Dairenin, Büyük Daire lehine, yargılama yetkisinden feragat etmesi - *Relinquishment*], **md. 31** [Büyük Dairenin yetkisi], **md. 32** [AİHM'nin görevinin kapsamı], **md. 34-35** [Bireysel başvuru usulü], **md. 36** [Üçüncü tarafın sürece katılımı – *Third party intervention*], **md. 37** [Başvurunun kayıttan düşürülmesi – *Striking out*], **md. 38** [Başvurunun incelenmesi – AİHM'nin delil toplaması], **md. 39** [Dostane çözüm – *Friendly settlement*], **md. 40** [Duruşmaların açıklığı ve belgelere erişim], **md. 41** [Adil tatmin / tazmin – *Just satisfaction*], **md. 42** [Daire kararları], **md. 43** [Büyük Daireye temyiz başvurusu - *Referral*], **md. 44** [Nihai nitelikte olan kararlar ve kararların kesinleşmesi], **md. 45** [*Judgment* ve *Decision* formatındaki ¹⁷ kararların gerekçeli olması]

AİHS'ye erişim;

Bkz., yukarıda, II. 2) (a) i. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS).

2) AİHM İçtüzüğü (*Rules of Court*):

¹⁶ Bkz. dip-not 6.

¹⁷ **Judgment:** (i) AİHS md. 42 ve 44'te belirtilen – esas hakkında (*merits*) - karar. (ii) Esas hakkındaki karardan ayrı olarak, md. 41 uyarınca verilen adil tatmin (tazminat – *just satisfaction*) kararı. (iii) Kabul edilebilirlik (*admissibility*) kararından sonra, md. 37'ye göre verilen kayıttan düşürme (*strike out of list*) kararı (AİHM İçtüzüğü md. 43/3).

Decision: (i) AİHS md. 35'te belirtilen kabul edilemezlik (*inadmissibility*) kararı. (ii) Kabul edilebilirlik kararından önce, md. 37'ye göre verilen kayıttan düşürme kararı (AİHM İçtüzüğü md. 43/3). (iii) Md. 39'da belirtilen dostane çözüm (*friendly settlement*) kararı.

Usulle (procedure) ilgili maddeler / kurallar (rules) – kararlara karşı başvuru yollarıyla (kararın yorumu - interpretation; kararın gözden geçirilerek yeniden yargılama yapılması - revision ve kararlardaki maddi hataların düzeltilmesi - rectification) ¹⁸ ilgili maddeler / kurallar dahil:

md. 31 – 81

Adli yardımla (legal aid) ilgili maddeler:

md. 100 – 105

AİHM'nin olayı aydınlatmak için delil toplamasıyla ilgili ek maddeler / ek kurallar:

md. A1 – A8

AİHM İçtüzüğüne erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”) > Rules of Court (Turkish)

3) Uygulama Yönergeleri

- (a) **“Geçici tedbir talepleri” (Requests for interim measures) başlıklı Uygulama Yönergesi**
- (b) **“Başvurunun yapılması” (Institution of proceedings) başlıklı Uygulama Yönergesi**
- (c) **“Dilekçeler” (Written pleadings) başlıklı Uygulama Yönergesi**
- (d) **“Adil tazmin talepleri” (Just satisfaction claims) başlıklı Uygulama Yönergesi**
- (e) **“Hükümetler tarafından güvenli elektronik yazışma” (Secured electronic filing by the Governments) başlıklı Uygulama Yönergesi**
- (f) **“Gizlilik talebi” (Requests for anonymity – kimliğin gizlenmesi talepleri) başlıklı Uygulama Yönergesi**
- (g) **“Başvuranlar tarafından elektronik yazışma” (Electronic filing by the Applicants) başlıklı Uygulama Yönergesi**

¹⁸ Büyük Daire'ye temyiz başvurusu – Referral, AİHS md. 43'te düzenlenmiştir. AİHM İçtüzüğünde bu başvuru için özel bir madde / kural yoktur.

Belirtilen Uygulama Yönergeleri, **AİHM İctüzüğü**'nün arkasında yer almaktadır. Bu nedenle, AİHM İctüzüğüne erişildiğinde, **Uygulama Yönergelerine** erişim sağlanmış olur.

IV. AİHM içtihatlarına internet ortamında erişim ve içtihatlarla ilgili çeşitli elektronik kaynaklar:

1) AİHM içtihatları (*decision* ve *judgment* formatındaki kararlar):

(a) HUDOC veri tabanı (*HUDOC database*):

AİHM içtihatlarına HUDOC veri tabanından ulaşılabilir.

HUDOC veri tabanına erişim;

European Court of Human Rights > Case-law > Judgments and decisions (“HUDOC database”) > HUDOC
(← başvuru no.su / başvuran(lar)ın ad(lar)ı / AİHS md. no.su ile veya “...” içinde kavram belirterek arama yapılabilir; arama alanı, kararın, *decision* veya *judgment* formatında olmasına; ilgili devlete ve istenen dile göre daraltılabilir ← bu yolla Türkçe kararların dökümü de elde edilebilir)

(b) AİHM içtihatlarının tam listesi:

AİHM içtihatlarının 24.1.2017 tarihine kadar olan tam listesi, bütün *judgment* formatındaki ve seçilip yayınlanmış *decision* formatındaki kararları kapsar.

AİHM içtihatlarının tam listesine erişim;

European Court of Human Rights > Case-law > Judgments and decisions > Reports of judgments and decisions (“List of judgments, decisions and advisory opinions” {“**Case-law references of judgments, advisory opinions and published decisions**” [toplam 412 sayfa]})

(c) Yeni çıkan AİHM kararları (*Recent judgments / Recent decisions*) :

Yeni çıkan AİHM kararlarına erişim;

European Court of Human Rights > Case-law > Judgments and decisions > Reports of judgments and decisions (“List of judgments, decisions and advisory opinions” {“**Recent judgments**”}, {“**Recent decisons**”})

2) AİHM içtihatlarıyla ilgili çeşitli kaynaklar:

(a) **Tematik bilgi notları** (*Fact Sheets*), **Rehberler** (*Guides*), **El kitapları** (*Handbooks*), **Bilgi notları** (*Information notes*)

Erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Yararlı bağlantılar (“Türkçe bütün dökümanlar”) > **Factsheet** (← çeşitli konularda, Türkçe), > **Guide** ¹⁹ (← AİHS md. 5 ve 6 ile ilgili, Türkçe), > **Handbook** ²⁰ (← sığınmacılar ve ayrımcılık yasağı ile ilgili, Türkçe), > **Information note** (← çeşitli konularda, Türkçe)

(b) AİHM içtihatlarıyla ilgili İngilizce kaynaklar:

Seçme kararları içeren yayın (*Reports of judgments and decisions*):

Erişim;

- European Court of Human Rights > Case-law > Judgments and decisions (“Reports of judgments and decisions”) > Reports of judgments and decisions (“More info”) > **Reports of Judgments and Decisions (Volumes 2007-2016)** (← 2007-2016 yılları için göre düzenlenen bu belgeler {2011’e kadar “**Revised selection of cases for publication in Reports of Judgmnets and Decisions**” başlığını; 2011’den sonra ise, “**List of cases selected for publication in Reports of Judgmnets and Decisions**” başlığını taşırlar}, ilgili yıl içinde yayınlanan seçilmiş kararların, (i) başvuranların ve devletlerin adlarına göre alfabetik listesini ve (ii) ilgili kararların konularını ve sonuçlarını verirler)

¹⁹ **Guide**’lerin tamamına erişim; European Court of Human Rights > Case-law > Case-law analysis (“Case-law guides”).

²⁰ **Handbook**’ların tamamına erişim: European Court of Human Rights > Case-law > Other publications (“Joint publications by the ECHR and FRA”).

- European Court of Human Rights > Case-law > Judgments and decisions (“Reports of judgments and decisions”) > Reports of judgments and decisions (“More info”) > **e-Reports (Volumes 1999 – 2014)**
(← dönemsel olarak düzenlenen bu belgeler {“**Reports of Judgments and Decisions / Recueil des arrêts et décisions**” başlığını taşırlar}, İngilizce ve Fransızca olup, ilgili dönem içinde yayınlanan seçilmiş kararların geniş özetini, ilgili buldukları AİHS maddeleri altında verirler)

Seçme kararları içeren diğer yayın (*Overview of the Court’s case-law*):

Erişim;

European Court of Human Rights > Case-law > Case-law analysis (“Overview of the Court’s case-law”) > Overview of the Court’s Case-law (“More info & other formats”) > **Overview of the case-law of the ECHR (PDF 2007-2016)**

(← 2007-2016 yılları için düzenlenen bu belgeler {2012 yılına kadar “**Short Survey of the main Judgments and Decisions delivered by the Court**”; 2013 yılında “**Summary of the main Judgments and Decisions delivered by the Court**”; 2014’ten itibaren “**Overview of the Case-law of the European Court of Human Rights**” başlığını taşırlar}, ilgili yıl içinde yayınlanan seçilmiş kararların ihtiyaca cevap verecek kadar özetini, ilgili buldukları AİHS maddeleri altında verirler)

AİHM içtihatları araştırma raporları (*Case-law research reports*):

Erişim;

European Court of Human Rights > Case-law > Case-law analysis (“Case-law research reports”)

Ülkelerin, AİHM içtihatlarıyla oluşan hukuk açısından durumu / görünüşü (*Country profiles*)²¹:

Erişim;

²¹ İlgili ülke hakkında verilmiş önemli kararları ve incelenmekte olan önemli başvuruları gösterir.

European Court of Human Rights > Quick links (“Factsheets & Country profiles”)

V. Başvurunun, AIHM inceleme sürecinde geldiği aşamanın (State of proceedings) öğrenilmesi için elektronik kaynak:

Başvurunun, AIHM inceleme sürecinde geldiği aşamanın öğrenilmesi, ancak başvuru no.su edinildikten sonra olanaklıdır zira, arama, sadece başvuru no.su ile yapılabilmektedir.

Erişim;

European Court of Human Rights > Applicants > Applicants - other languages > Türkçe > Başvurunun bulunduğu (“Başvurunun bulunduğu”)

VI. Adalet Bakanlığı - Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığı web sayfası:

Yukarıda belirtilen kaynaklara, Adalet Bakanlığı - Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığı web sayfasından da erişilebilir.

Erişim;

Adalet Bakanlığı > Birimler > Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü > Teşkilat yapısı (“İnsan Hakları Daire Başkanlığı”)

Bağlantı adresi (link);

<http://www.inhak.adalet.gov.tr/>

**TBB İNSAN HAKLARI MERKEZİ
YÜRÜTME KURULU ÜYESİ
AV.MÜNİCİ ÖZMEN
tarafından hazırlanmıştır.**